

BÁO CÁO

CÔNG TÁC KIỂM SOÁT TẬP TRUNG KINH TẾ SÁU THÁNG ĐẦU NĂM 2023

MỤC LỤC

I. HOẠT ĐỘNG M&A TOÀN CẦU NỬA ĐẦU NĂM 2023	3
1. TỔNG QUAN HOẠT ĐỘNG M&A TOÀN CẦU	4
2. HOẠT ĐỘNG M&A THEO KHU VỰC ĐỊA LÝ	4
3. TÌNH HÌNH HOẠT ĐỘNG M&A THEO LĨNH VỰC	5
4. DỰ BÁO HOẠT ĐỘNG M&A TOÀN CẦU 2023	5
5. MỘT SỐ GIAO DỊCH TIÊU BIỂU ĐƯỢC THỰC HIỆN TRONG SÁU THÁNG ĐẦU NĂM 2023	6
6. XU HƯỚNG KIỂM SOÁT TẬP TRUNG KINH TẾ TRÊN THẾ GIỚI	7
II. HOẠT ĐỘNG M&A TẠI VIỆT NAM NỬA ĐẦU NĂM 2023	8
1. TỔNG QUAN HOẠT ĐỘNG M&A TẠI VIỆT NAM	9
2. TÌNH HÌNH HOẠT ĐỘNG M&A THEO LĨNH VỰC TẠI VIỆT NAM	10
3. KẾT QUẢ TẬP TRUNG KINH TẾ TẠI VIỆT NAM	11
III. ĐÁNH GIÁ	19

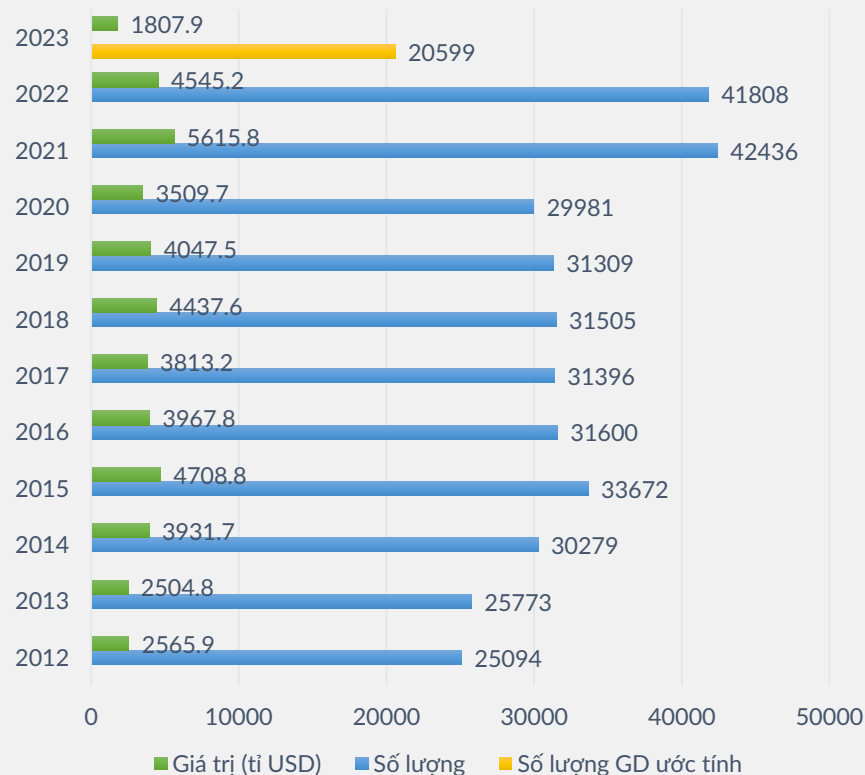

I. HOẠT ĐỘNG M&A TOÀN CẦU NỬA ĐẦU NĂM 2023

1. TỔNG QUAN HOẠT ĐỘNG M&A TOÀN CẦU

Nền kinh tế thế giới khởi đầu năm 2023 với nhiều rủi ro và suy thoái. Hệ quả là số lượng và giá trị các giao dịch M&A toàn cầu sụt giảm lần lượt là 4% và 12% so với nửa cuối năm 2022_ năm mà hoạt động M&A toàn cầu đều ở mức thấp. Khi so sánh với cùng kỳ năm 2022 (nửa đầu năm 2022), số lượng giao dịch và giá trị giao dịch giảm lần lượt tới 9% và 39%¹.

Biểu đồ 1: Số lượng và giá trị giao dịch toàn cầu nửa đầu năm 2023

(Nguồn: Báo cáo M&A toàn cầu - Pitchbook)

1 Theo báo cáo M&A toàn cầu Q2 2023 - PitchBook

Giá trị M&A toàn cầu đã giảm xuống thấp hơn trong Quý II/2023, cụ thể ở mức 873,4 tỷ USD, giảm 6,5% so với Quý I/2023, là một trong những quý có giá trị giao dịch thấp nhất kể từ Quý II/2020.

Nguyên nhân của việc suy giảm số lượng và giá trị các giao dịch M&A trên toàn cầu là do các nguyên nhân chủ yếu như²: (i) lạm phát gia tăng do chính sách kích thích tài khoá của các ngân hàng Trung ương từ những năm 2020 và 2021, (ii) từ tháng 3 năm 2022 cho tới nay, Ngân hàng Trung ương Hoa Kỳ (FED) tăng lãi suất cho vay và kéo theo đó là đà tăng lãi suất đồng loạt của các ngân hàng Trung ương trên thế giới, (iii) xung đột Nga - Ukraine làm gia tăng các bất ổn về chính trị cũng như trực tiếp thúc đẩy giá năng lượng tăng cao, (iv) nhu cầu tiêu dùng giảm, (v) tình trạng thiếu hụt, gián đoạn, bất ổn của chuỗi cung ứng v.v...

Các nguyên nhân khách quan nêu trên đã khiến các doanh nghiệp trên toàn cầu gặp khó khăn trong hoạt động kinh doanh và tiếp cận nguồn vốn, cùng tâm lý thận trọng dẫn tới hoạt động M&A trên toàn cầu giảm mạnh.

2. HOẠT ĐỘNG M&A THEO KHU VỰC ĐỊA LÝ

Theo Báo cáo xu hướng M&A toàn cầu của PWC³, tình hình hoạt động M&A có sự biến động theo khu vực.

- Tại Châu Á - Thái Bình Dương, số lượng các giao dịch M&A trong nửa đầu năm 2023 giảm 8% so với nửa cuối năm 2022. Nguyên nhân chủ yếu là do sự sụt giảm trong hoạt động M&A tại Trung Quốc, Úc và Hàn Quốc. Tại Trung Quốc, mặc dù Chính phủ nước này đã gỡ bỏ các chính sách hạn chế COVID-19 nhưng các hoạt động M&A tại đây dự kiến có thể phục hồi vào nửa sau năm 2023. Tại Úc và Hàn Quốc, hoạt động M&A đều bị ảnh hưởng tiêu cực theo xu hướng kinh tế vĩ mô trên thế giới. Điểm sáng là tại Nhật Bản, với lãi suất, lạm phát thấp và môi trường đầu tư ổn định, hoạt động M&A nửa đầu năm 2023 tại nước này duy trì ở mức tương đương với nửa cuối năm 2022. Nhật Bản đã và đang là điểm sáng thu hút đầu tư, vì thế các hoạt động M&A vẫn tiếp tục được diễn ra thường xuyên.

2 Theo báo cáo của PitchBook

3 <https://www.pwc.com/gx/en/services/deals/trends.html>

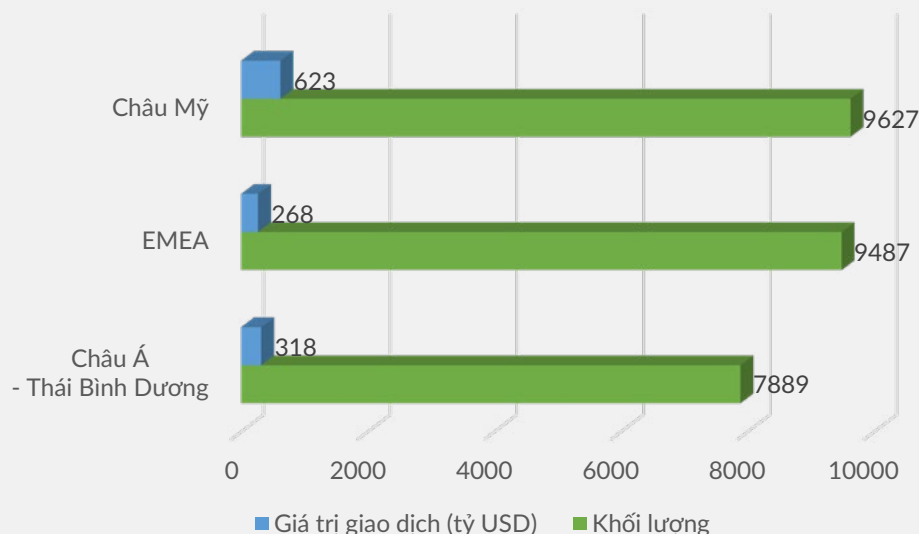

Bất chấp các khó khăn vĩ mô trên toàn cầu, hoạt động M&A tại Ấn Độ có sự tăng trưởng tới 15% trong nửa đầu năm 2023. Các chuyên gia dự đoán Ấn Độ sẽ vẫn là điểm sáng trong các năm tiếp theo do nước này có chính sách thu hút đầu tư cởi mở và tầng lớp trung lưu gia tăng nhanh chóng.

- Tại khu vực Châu Âu, Trung Đông và Châu Phi (EMEA), khối lượng giao dịch giảm khoảng 7% so với nửa cuối năm 2022 và chỉ cao hơn một chút so với thời điểm trước đại dịch Covid-19 vào năm 2019. Giá trị các giao dịch giảm tới 25% so với năm 2022, chủ yếu là do giảm các giao dịch có giá trị lớn. Điểm sáng của khu vực này nằm ở các nước gồm Áo, Đức, Ý và Thụy Sĩ khi khối lượng sụt giảm không quá lớn.

- Tại khu vực Châu Mỹ, khối lượng giao dịch giảm khoảng 3% so với cùng kỳ năm 2022 và giá trị giảm tới 36%. Nguyên nhân là do không có nhiều các giao dịch có giá trị siêu lớn (megadeals).

Biểu đồ 2: Khối lượng và giá trị M&A theo khu vực

(Nguồn: UBCTQG tổng hợp)

3. TÌNH HÌNH HOẠT ĐỘNG M&A THEO LĨNH VỰC

Lĩnh vực công nghệ, truyền thông và giải trí là các lĩnh vực có nhiều giao dịch nhất trong nửa đầu năm 2023, chiếm khoảng 26% tổng số giao dịch M&A. Tuy nhiên, sản xuất công nghiệp, năng lượng là các lĩnh vực có giá trị giao dịch M&A lớn nhất, chiếm lần lượt là 25% và 21% tổng giá trị giao dịch M&A toàn cầu.

- Lĩnh vực công nghệ, truyền thông và giải trí: Theo SecurityWeek, đa số các thương vụ M&A liên quan tới lĩnh vực công nghệ được thực hiện bởi các công ty tới từ khu vực Châu Âu và Châu Mỹ. Đứng đầu là Hoa Kỳ, theo sau là các quốc gia như Đức, Canada, Úc và Thụy Điển. Tại Châu Á, các thương vụ M&A trong lĩnh vực này cũng có những diễn biến tích cực, một số quốc gia tiêu biểu như Israel, Ấn Độ, Các Tiểu Vương quốc Ả Rập thống nhất và Singapore. Các thương vụ nổi bật có thể kể đến trong lĩnh vực này như Thoma Bravo mua lại Coupa Software (trị giá 8 tỉ USD), Thomas Bravo mua lại Magnet Forensic (trị giá 1,3 tỉ USD), Microsoft đề xuất mua lại Activision/Blizzard (trị giá 68,7 tỉ USD) v.v...

- Lĩnh vực năng lượng tiếp tục chiếm một tỉ trọng lớn trong tổng giá trị M&A toàn cầu khi các công ty năng lượng và khai thác tài nguyên đạt được lợi nhuận lớn trong năm 2022 bởi giá năng lượng tăng cao. Do đó, các công ty này đang tích cực mở rộng hoạt động kinh doanh qua các lĩnh vực khác như năng lượng sạch nhằm đạt tín chỉ carbon, và hoạt động M&A là một phương thức để đạt được các mục tiêu đó.

4. DỰ BÁO HOẠT ĐỘNG M&A TOÀN CẦU 2023

Theo Báo cáo xu hướng M&A toàn cầu của PwC⁴, hoạt động M&A toàn cầu có thể sẽ tăng lên vào nửa cuối năm 2023 khi các nhà đầu tư tìm cách cân bằng rủi ro ngắn hạn với các chiến lược chuyển đổi kinh doanh dài hạn. Biến động kinh tế vĩ mô và xung đột địa chính trị sẽ tác động tới các

⁴ <https://www.pwc.com/gx/en/news-room/press-releases/2023/2023-global-ma-industry-trends-outlook.html>

ngành. Sau đây là những động lực sẽ tạo cơ hội cho M&A của các ngành kinh tế năm 2023:

- Công nghệ, truyền thông và viễn thông (TMT): Chuyển đổi số vẫn là lĩnh vực chính mà nhiều doanh nghiệp quan tâm. Tương tự năm 2022, các giao dịch M&A về phần mềm được dự báo sẽ tiếp tục tăng trưởng mạnh chiếm hơn hai phần ba (71%) số lượng giao dịch và ba phần tư (74%) giá trị giao dịch trong M&A công nghệ. Các lĩnh vực khác có thể trở thành điểm nóng của hoạt động M&A trong năm 2023, gồm viễn thông, thực tế ảo (metaverse) và trò chơi điện tử.

- Công nghiệp và ô tô (IM&A): Việc tối ưu hóa danh mục đầu tư sẽ là động lực thúc đẩy hoạt động M&A, đặc biệt là những giao dịch hướng tới sự phát triển bền vững và tạo điều kiện cho việc chuyển đổi kỹ thuật số diễn ra nhanh chóng.

- Dịch vụ tài chính (FS): Sự gián đoạn của các nền tảng số và công nghệ tài chính (FinTech) đang là động lực thúc đẩy cho những thay đổi nhanh chóng về công nghệ trong lĩnh vực FS và dự kiến sẽ trở thành động lực thúc đẩy hoạt động M&A.

- Năng lượng, tiện ích và tài nguyên (EU&R): Quá trình chuyển đổi năng lượng sẽ vẫn là ưu tiên hàng đầu của các nhà đầu tư, hướng dòng vốn lớn vào hoạt động M&A và phát triển các dự án vốn khác.

- Chăm sóc sức khỏe: Nhu cầu đổi mới và chuyển đổi doanh nghiệp để đạt được mục tiêu tăng trưởng sẽ thúc đẩy hoạt động M&A năm 2023. Công nghệ sinh học, CRO/CDMO, MedTech, các giải pháp chăm sóc sức khỏe kỹ thuật số và chăm sóc sức khỏe hướng tới người tiêu dùng dự kiến sẽ thu hút sự quan tâm mạnh mẽ của nhà đầu tư.

5. MỘT SỐ GIAO DỊCH TIÊU BIỂU ĐƯỢC THỰC HIỆN TRONG SÁU THÁNG ĐẦU NĂM 2023⁵

(i) *Giao dịch hợp nhất của Amgen và Horizon Therapeutics (26 tỷ USD)*

5 Theo tổng hợp của OnetoOne Corporate Finance: <https://www.onetoonecf.com/biggest-ma-deals-of-2023/>

Vào tháng 12 năm 2022, công ty dược phẩm sinh học Amgen đã đồng ý mua lại Horizon Therapeutics với giá 116,50 USD/cổ phiếu, tương đương 48% giá cổ phiếu của Horizon. Giao dịch này đã là một bước tiến quan trọng giúp Amgen trở thành một siêu công ty dược phẩm.

Amgen tối đa hóa tiềm năng phát triển của danh mục sản phẩm của Horizon bằng cách tận dụng 20 năm kinh nghiệm thương mại và y học của họ trong lĩnh vực viêm loét và thận, cũng như quy mô hoạt động toàn cầu của họ. Đây là thỏa thuận mua lại công ty dược phẩm sinh học lớn nhất trong năm cho đến nay.

(ii) Japan Industrial Partners Inc., Suzuki Motor Corp. và ROHM Co. Ltd. mua lại Toshiba Corporation (16,23 tỷ USD)

Toshiba đã chấp nhận đề nghị mua lại trị giá 15,2 tỷ USD, sự kiện này mở ra cơ hội tư nhân hóa tập đoàn nổi tiếng Nhật Bản này. Các lĩnh vực kinh doanh của Toshiba bao gồm từ năng lượng hạt nhân đến công nghệ phòng thủ và sản xuất vi mạch.

(iii) *Giao dịch hợp nhất của Johnson & Johnson với Abiomed Inc. (18,04 tỷ USD)*

Johnson & Johnson, công ty sản xuất sản phẩm chăm sóc sức khỏe lớn nhất thế giới, thông báo vào đầu tháng 11 năm 2022 rằng họ sẽ mua lại Abiomed. Đây là công ty hàng đầu trong công nghệ hỗ trợ tim, phổi và thận. Johnson & Johnson đưa ra đề xuất này để mở ra cơ hội tiên phong đổi mới trong lĩnh

vực tim mạch - được mô tả là một trong những bệnh lý lớn nhất và chưa được đáp ứng đầy đủ trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe như suy tim và phục hồi.

6. XU HƯỚNG KIỂM SOÁT TẬP TRUNG KINH TẾ TRÊN THẾ GIỚI

Theo Báo cáo kiểm soát tập trung kinh tế toàn 2022-2023⁶, sự suy giảm của số lượng các giao dịch M&A trên toàn cầu vào năm 2023 cũng kéo theo sự suy giảm về số lượng giao dịch thông báo tập trung kinh tế trên toàn cầu.

- Tại EU, theo số liệu thống kê của Ủy ban Châu Âu, số lượng hồ sơ thông báo tập trung kinh tế được thông báo tới Ủy ban giảm khoảng 8%, và năm 2023 được dự báo sẽ là năm mà Ủy ban Cạnh tranh Châu Âu nhận được ít hồ sơ thông báo tập trung kinh tế nhất kể từ năm 2003.

Tuy nhiên, Ủy ban Châu Âu dường như đang thực thi chặt chẽ hơn hoạt động giám sát các giao dịch. Theo đó, tỉ lệ các giao dịch M&A phải thẩm

định chính thức hoặc được thực hiện kèm điều kiện gia tăng. Thời gian trung bình để thẩm định một giao dịch cũng có xu hướng kéo dài hơn. Theo thống kê, từ năm 2018 – 2022, Ủy ban Châu Âu đã ra quyết định chặn tới 11 giao dịch M&A và xu hướng này đang gia tăng.

⁶ Global merger control trends 2022/2023: <https://www.whitecase.com/insight-our-thinking/2022-global-merger-control-toughening-merger-control>

- Tại Hoa Kỳ, Cục Chống độc quyền - Bộ Tư pháp Hoa Kỳ cũng gia tăng việc chặn các giao dịch M&A bằng việc kiện ra toà án hoặc áp đặt các điều kiện thông qua các giao dịch. Tính từ thời điểm Quý IV năm 2022 cho tới nay, Cục Chống độc quyền và Ủy ban Thương mại Hoa kỳ đã chặn 09 thương vụ M&A.

- Tại Vương Quốc Anh, Cơ quan Cạnh tranh và Thị trường gần đây đã ngăn chặn giao dịch mua lại giữa Microsoft và Liên minh Activision/Blizzard, đây là một giao dịch được thực hiện tại Hoa Kỳ và đã được Ủy ban Châu Âu chấp thuận có điều kiện.

- Tại Úc, Ủy ban Cạnh tranh và người tiêu dùng có xu hướng kéo dài thời gian đánh giá đối với các hồ sơ thông báo tập trung kinh tế. Theo đó, thời gian thẩm định sơ bộ được kéo dài từ 8 tuần lên đến 12 tuần, và giai đoạn thẩm định chính thức được kéo dài từ 20 lên đến 24 tuần.

- Tại Trung Đông và Bắc Phi, xu hướng kiểm soát chặt chẽ các hoạt động tập trung kinh tế cũng đang gia tăng. Vào năm 2022, Cơ quan cạnh tranh Ả Rập Xê Út đã lần đầu tiên chặn một giao dịch M&A có gây tác động hạn chế cạnh tranh. Cơ quan Cạnh tranh Ai Cập cũng chuyển từ cơ chế kiểm soát tập trung kinh tế hậu kiểm sang cơ chế tiền kiểm, theo đó các giao dịch phải được chấp thuận trước khi thực hiện. Cũng tại khu vực này, 17 cơ quan cạnh tranh của các quốc gia đã thành lập tổ chức Mạng lưới Cạnh tranh trong khối Ả Rập (Arab Competition Network) nhằm hợp tác thực thi chặt chẽ chính sách cạnh tranh, đặc biệt là lĩnh vực M&A.

II. HOẠT ĐỘNG M&A TẠI VIỆT NAM NỬA ĐẦU NĂM 2023

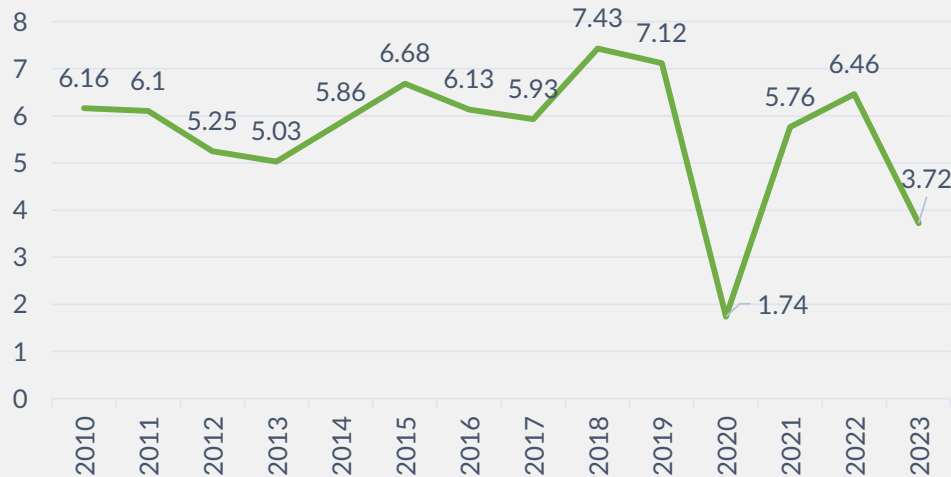

1. TỔNG QUAN HOẠT ĐỘNG M&A TẠI VIỆT NAM

Theo Tổng Cục thống kê, tăng trưởng GDP 6 tháng đầu năm 2023 đạt 3,72%, chỉ cao hơn tốc độ tăng trưởng 1,74% của 6 tháng đầu năm năm 2020. Như vậy, có thể thấy kinh tế Việt Nam cũng đang trong giai đoạn tăng trưởng chậm lại giống như phần lớn nền kinh tế trên thế giới.

Biểu đồ 3: Tăng trưởng GDP tại Việt Nam

(Nguồn: Tổng Cục thống kê)

Cùng với đà suy giảm của năm 2022, năm 2023 tiếp tục ghi nhận sự sụt giảm nhẹ về số giao dịch M&A tại thị trường trong nước. Trong 05 tháng đầu năm, cả nước ghi nhận khoảng 82 thương vụ M&A thành công, suy giảm 34% so với cùng kỳ năm 2022, tuy nhiên tổng giá trị giao dịch đạt 58,9 nghìn tỉ đồng, tăng 1,3 lần so với cùng kỳ năm 2022⁷.

⁷ Nguồn KPMG

Biểu đồ 4: Tổng số lượng và giá trị giao dịch tại Việt Nam qua 06 tháng đầu năm 2023

— Tổng các giao dịch M&A — Tổng giá trị giao dịch M&A được công bố (nghìn tỷ VND)

(Nguồn: KPMG)

Nguyên nhân của sự suy giảm về số lượng giao dịch là do điều kiện thị trường 6 tháng đầu năm 2023 ghi nhận những khó khăn do xung đột Nga-Ukraine, nền kinh tế Mỹ, Châu Âu đang suy thoái. Tuy nhiên Việt Nam vẫn đang là điểm sáng nếu so sánh với các thị trường khác trong bối cảnh kinh tế thế giới đang gặp khó khăn.

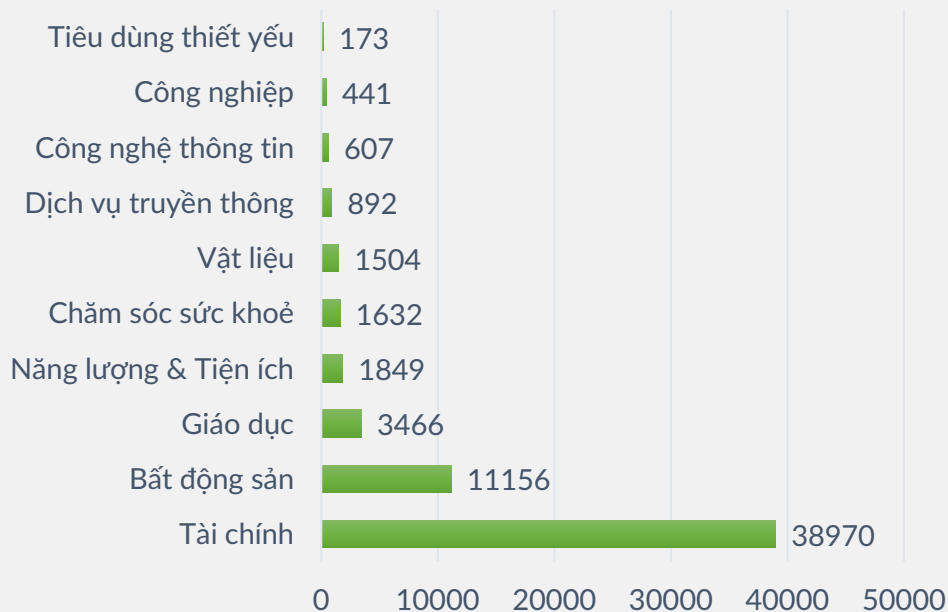
Thị trường M&A tại Việt Nam vào nửa cuối năm 2023 được dự đoán sẽ khởi sắc với các động lực chính là kế hoạch cổ phần hoá các doanh nghiệp nhà nước lớn, gói kích thích kinh tế của Chính phủ, mặt bằng lãi suất của FED giảm tốc độ tăng lãi suất, các quỹ đầu tư tư nhân từ Trung Đông đang chú ý tới các thị trường mới nổi, trong đó có Việt Nam v.v...

2. TÌNH HÌNH HOẠT ĐỘNG M&A THEO LĨNH VỰC TẠI VIỆT NAM

Trong 05 tháng đầu năm 2023, các ngành tài chính, bất động sản công nghiệp và giáo dục dẫn đầu thị trường về tổng giá trị giao dịch M&A được công bố. Ngành tài chính chiếm tỉ trọng lớn nhất với tổng giá trị khoảng 38.970 tỉ VNĐ với 8 giao dịch được thực hiện. Với sau là bất động sản công nghiệp và giáo dục với giá trị giao dịch lần lượt là 11,156 nghìn tỉ VNĐ và 3.466 tỷ VNĐ. Các ngành, lĩnh vực còn lại hầu hết đều ghi nhận sự sụt giảm lớn về giá trị giao dịch.

Biểu đồ 5: Giá trị giao dịch theo các ngành, lĩnh vực

Tổng giá trị giao dịch M&A theo ngành
5T2022 (tỷ VNĐ)

Ngành	% Tăng trưởng giá trị giao dịch so với 5T2022	Số lượng giao dịch
Tài chính	7x	8
Bất động sản	30x	5
Giáo dục	-50%	10
Năng lượng & Tiện ích	-16%	12
Chăm sóc sức khỏe	-7%	3
Vật liệu	-39%	8
Dịch vụ truyền thông	26%	4
Công nghệ thông tin	-49%	5
Công nghiệp	-81%	10
Tiêu dùng thiết yếu	-92%	9

(Nguồn: KPMG)

Một số giao dịch tiêu biểu trong nửa đầu năm 2023

Ngày	Mục tiêu	Ngành	Bên Mua	Giá trị (VND)
03/27/2023		Tài chính		35.5 nghìn tỷ
01/12/2023		BDS - công nghiệp		10.6 nghìn tỷ
05/19/2023		Giáo dục		2.8 nghìn tỷ
01/30/2023		Chăm sóc sức khỏe	 	1.6 nghìn tỷ
04/25/2023		Vật liệu		1.04 nghìn tỷ

(Nguồn: KPMG)

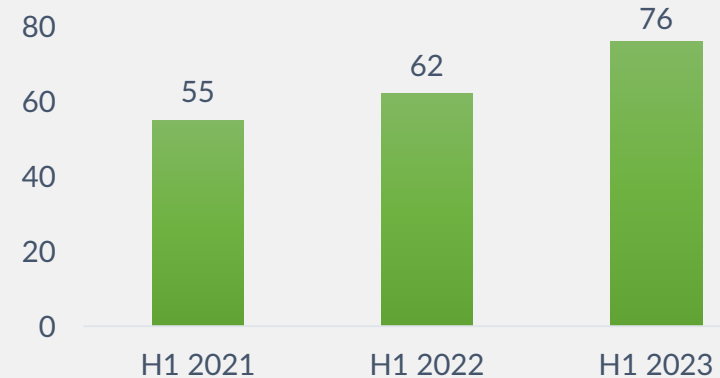
3. KẾT QUẢ TẬP TRUNG KINH TẾ TẠI VIỆT NAM

3.1. Tình hình kiểm soát tập trung kinh tế tại Việt Nam

Ủy ban Cạnh tranh Quốc gia chính thức được thành lập và đi vào hoạt động kể từ ngày 01 tháng 4 năm 2023. Các số liệu thống kê về tập trung dưới đây được tổng hợp trong 06 tháng đầu năm bao gồm cả số hồ sơ được tiếp nhận và xử lý bởi Cục Cạnh tranh và Bảo vệ người tiêu dùng (CT&BVNTD).

Trong 6 tháng đầu năm 2023, có 76 hồ sơ thông báo tập trung kinh tế (TTKT) đã được nộp lên Cục CT&BVNTD và Ủy ban Cạnh tranh Quốc gia, tăng 22,58% so với cùng kỳ năm 2022. Hầu hết các giao dịch tập trung kinh tế nộp hồ sơ thông báo đến cơ quan quản lý cạnh tranh đều thuộc ngưỡng về tổng doanh thu, tổng tài sản của các doanh nghiệp tham gia tập trung kinh tế, chiếm hơn 90% tổng số hồ sơ thông báo.

Biểu đồ 6: Số vụ việc giai đoạn 06 tháng đầu năm từ 2021 - 2023

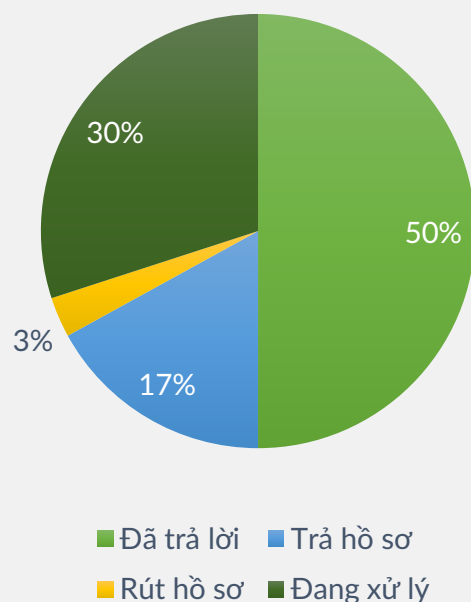
(Nguồn: UBCTQG tổng hợp)

Kết quả đánh giá hồ sơ thông báo tập trung kinh tế nửa đầu năm 2023 như sau: (i) 38 hồ sơ thông báo TTKT đã được tiếp nhận và được phép thực hiện theo quy định của Luật Cạnh tranh; (ii) 13 hồ sơ thông báo TTKT bị trả lại theo quy định tại Điều 35 Luật Cạnh tranh; (iii) 02 trường hợp

các doanh nghiệp xin tự rút hồ sơ thông báo TTKT; (iv) 23 hồ sơ thông báo TTKT đang được Ủy ban xử lý, trong đó có 02 hồ sơ đang trong quá trình thẩm định chính thức.

Biểu đồ 7: Tỷ lệ xử lý hồ sơ thông báo TTKT nửa đầu năm 2023
(Đơn vị: %)

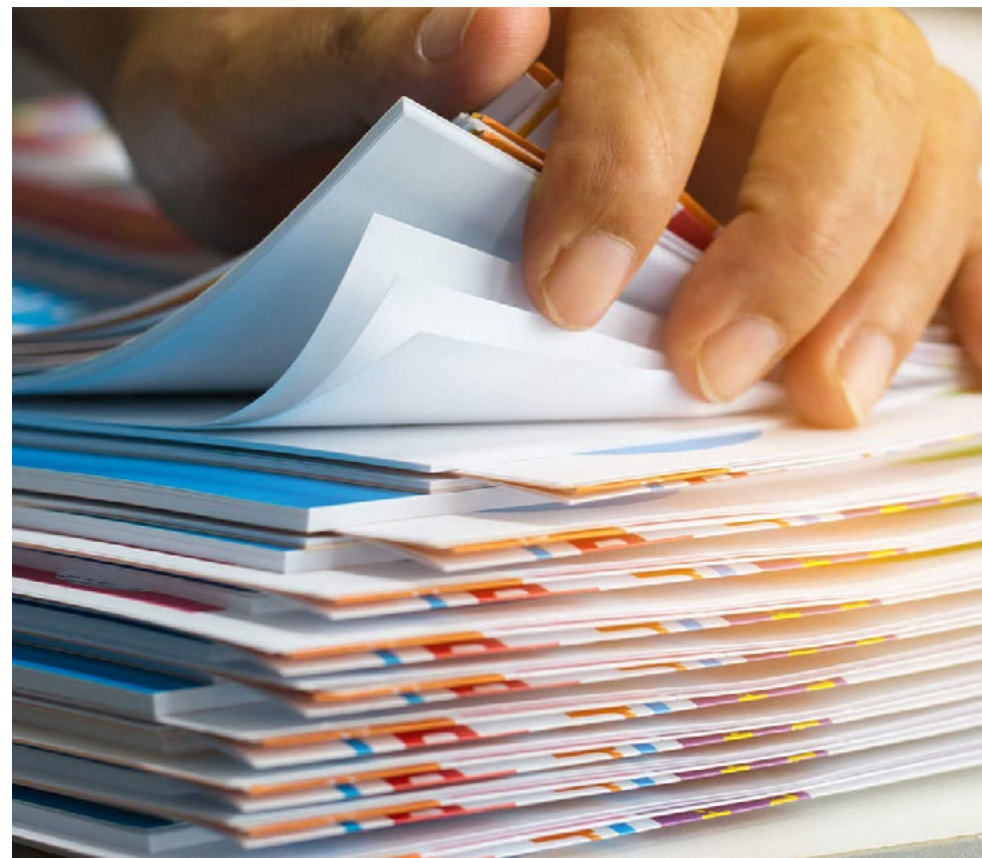
(Nguồn: UBCTQG tổng hợp)

3.2. Về các chủ thể tham gia tập trung kinh tế

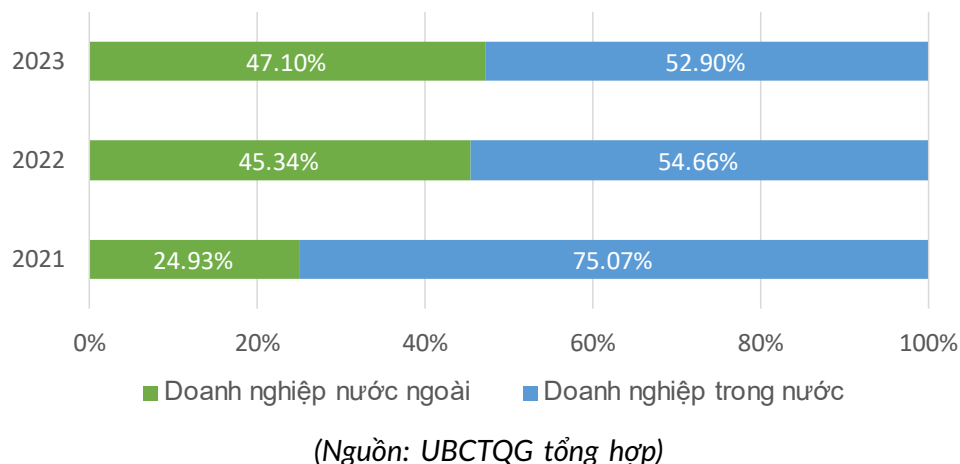
Chủ thể tham gia giao dịch TTKT là các doanh nghiệp với loại hình đa dạng, gồm công ty cổ phần, công ty trách nhiệm hữu hạn, công ty liên doanh. Mỗi giao dịch có từ hai doanh nghiệp tham gia trở lên. Trong 38 hồ sơ TTKT đã được tiếp nhận và trả lời trong nửa đầu năm 2023, có tổng số 210 doanh nghiệp tham gia, trong đó, số lượng doanh nghiệp nước ngoài (được thành lập và hoạt động tại nước ngoài) là 99 doanh nghiệp (chiếm

47,1%), trong khi số lượng các doanh nghiệp nội địa chiếm ưu thế hơn với 111 doanh nghiệp (chiếm 52,8%).

Tỷ lệ này không có sự thay đổi đáng kể so với năm 2022, khi tương quan giữa doanh nghiệp nước ngoài và doanh nghiệp trong nước lần lượt là 45,4% và 55,6%.

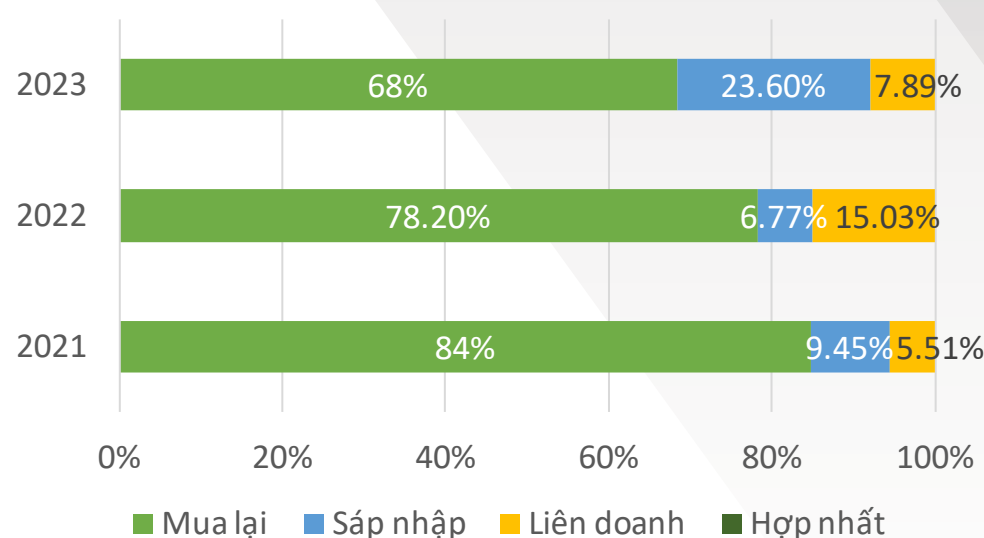
Biểu đồ 8: So sánh tỷ lệ các giao dịch được thông báo phân theo chủ thể tham gia TTKT trong giai đoạn 2021- 6T 2023
(Đơn vị: %)

3.3. Về hình thức tập trung kinh tế

Theo quy định, tập trung kinh tế có thể được thực hiện dưới hình thức sáp nhập, hợp nhất, mua lại, liên doanh và các hình thức khác. Trong đó hình thức TTKT chủ đạo là mua lại (26 hồ sơ), chiếm trên 68,4%. Tiếp đến là hình thức sáp nhập doanh nghiệp (09 hồ sơ), chiếm 23,6% tăng đáng kể so với năm 2022 (chỉ chiếm 6,77%). Hình thức liên doanh (03 hồ sơ) chiếm 7,89%. Tương tự như năm 2021 và 2022, năm 2023 không xuất hiện giao dịch TTKT hình thức hợp nhất. Trong số 38 hồ sơ đã tiếp nhận thì tỷ lệ theo hình thức như sau:

Biểu đồ 9: So sánh tỷ lệ các giao dịch được thông báo phân theo hình thức tham gia TTKT trong giai đoạn 2020- 2022
(Đơn vị: %)

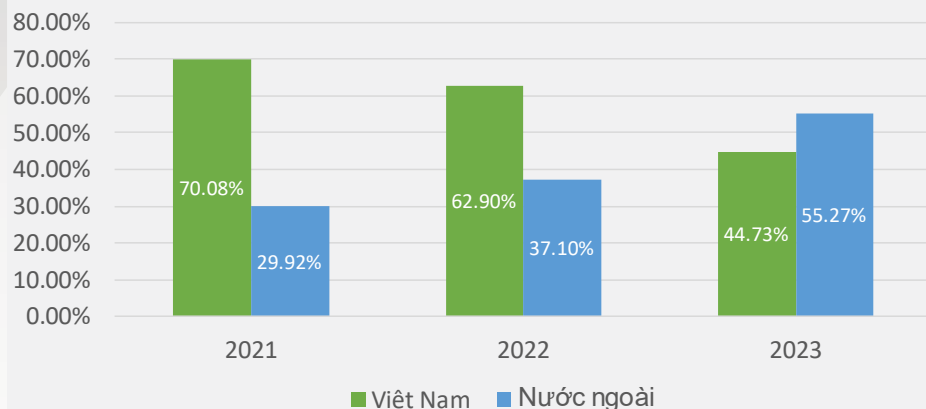

3.4. Về khu vực địa lý diễn ra giao dịch tập trung kinh tế

Trong tổng số 38 hồ sơ thông báo TTKT đã được tiếp nhận và trả lời nửa đầu năm 2023, giao dịch tập trung kinh tế thông báo được thực hiện tại Việt Nam chiếm 17 vụ tương đương 44,73%. Tỷ lệ này sụt giảm đáng kể so với giai đoạn 2020, 2021.

Đây là lần đầu tiên trong 3 năm, số lượng giao dịch phải thông báo tập trung kinh tế được thực hiện tại nước ngoài lớn hơn số lượng giao dịch được thực hiện tại Việt Nam.

Biểu đồ 10. Tỷ lệ các giao dịch được thông báo phân theo khu vực diễn ra TTKT trong giai đoạn 2021- nửa đầu năm 2023 (Đơn vị: %)

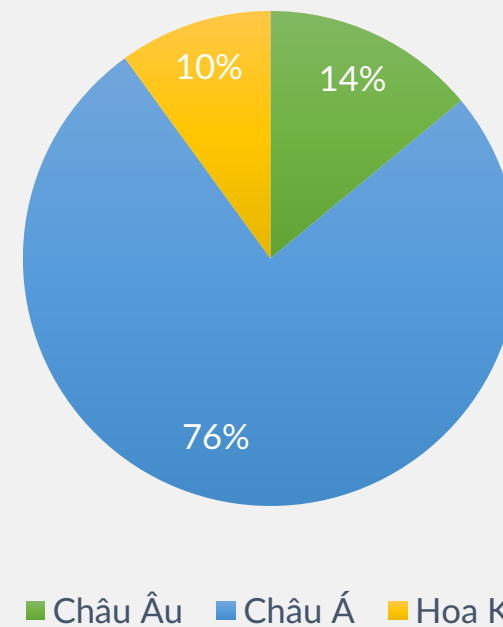

(Nguồn: UBCTQG tổng hợp)

Trong số 17 giao dịch TTKT thực hiện tại Việt Nam, có 04 giao dịch thuộc trường hợp là doanh nghiệp nước ngoài mua lại doanh nghiệp hoặc mảng hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp trong nước, chiếm khoảng 23,5%.

Đối với các giao dịch TTKT được thực hiện ngoài lãnh thổ Việt Nam thì các bên tham gia đều là các doanh nghiệp nước ngoài, trong đó hiện diện thương mại của họ tại Việt Nam là doanh nghiệp có vốn đầu tư của nước ngoài. Các giao dịch thông báo TTKT ngoài lãnh thổ Việt Nam chủ yếu được thực hiện tại khu vực Châu Á với số ít được thực hiện tại Châu Âu và Hoa Kỳ.

Biểu đồ 11: Tỷ lệ các khu vực diễn ra giao dịch TTKT nửa đầu năm 2023 (Đơn vị: %)

(Nguồn: UBCTQG tổng hợp)

Các giao dịch được thực hiện ở nước ngoài nhưng vẫn phải thực hiện thông báo TTKT do các doanh nghiệp tham gia: (i) có hoạt động kinh doanh tại Việt Nam (trong trường hợp không có hiện diện thương mại tại Việt Nam) thông qua việc xuất khẩu hàng hóa vào Việt Nam hoặc cung cấp dịch vụ xuyên biên giới hoặc (ii) doanh nghiệp tham gia TTKT có hiện diện thương mại tại Việt Nam (công ty con, chi nhánh, đại lý ủy quyền...).

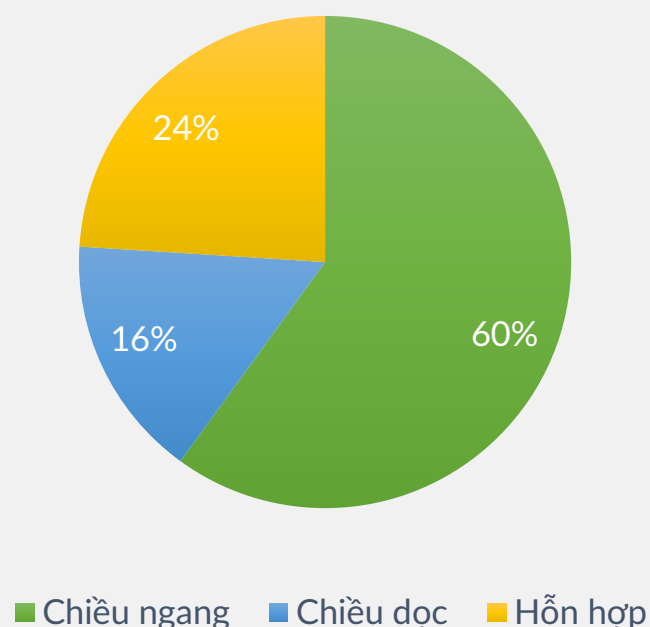
3.5. Về các dạng thức tập trung kinh tế

Khi phân loại các giao dịch TTKT được thông báo theo dạng thức TTKT, tương tự như các năm 2021 và 2022, đa số là các giao dịch TTKT theo

chiều ngang (giao dịch giữa các doanh nghiệp hoạt động trên cùng thị trường liên quan), chiếm phần lớn (23 vụ việc, khoảng 60%) trong tổng số giao dịch; tiếp theo là giao dịch TTKT dạng hỗn hợp (giao dịch giữa các doanh nghiệp hoạt động trên các thị trường liên quan khác nhau) là 09 vụ việc, chiếm 24% và cuối cùng là giao dịch TTKT dạng chiều dọc (giao dịch giữa các doanh nghiệp hoạt động trên các thị trường sản phẩm hàng hóa, dịch vụ là đầu vào của nhau hoặc bổ trợ cho nhau) là 06 vụ việc, chiếm 16% trong tổng số các hồ sơ được tiếp nhận. So với năm 2022 có thể thấy trong năm 2023 các giao dịch TTKT dạng hỗn hợp đang có xu hướng tăng.

Biểu đồ 12: Tỷ lệ các giao dịch được thông báo phân theo dạng TTKT trong giai đoạn 2021- nửa đầu năm 2023 (Đơn vị: %)

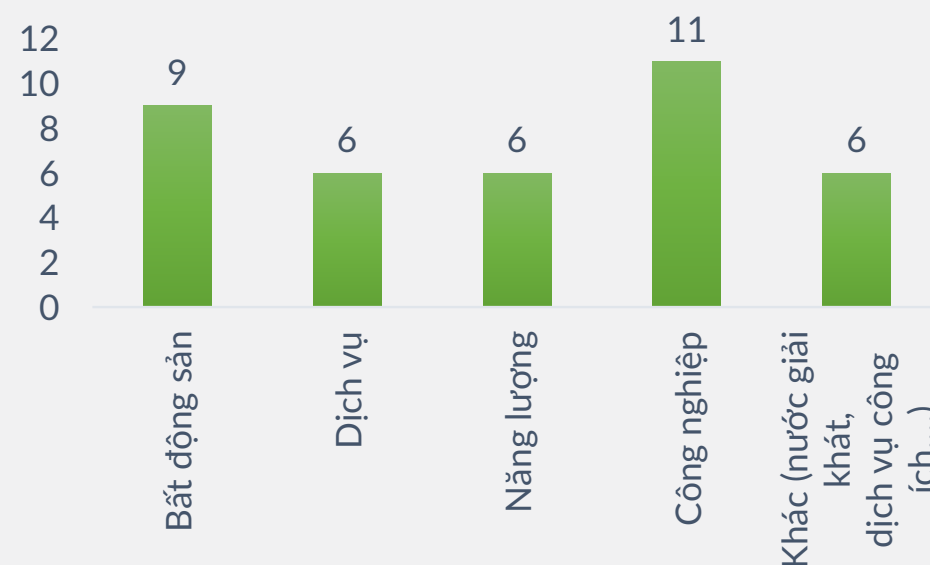
(Nguồn: UBCTQG tổng hợp)

3.6. Về các lĩnh vực thực hiện tập trung kinh tế

Trong 38 hồ sơ thông báo TTKT đã tiếp nhận và trả lời trong năm 2023, các giao dịch được thực hiện ở đa dạng các lĩnh vực, từ sản xuất, kinh doanh hàng hóa, cung ứng dịch vụ đến bất động sản, năng lượng.

Xét về số lượng giao dịch, khoảng 84% số giao dịch TTKT được thông báo thuộc về bốn (04) ngành, lĩnh vực lớn, gồm bất động sản⁸; dịch vụ⁹; năng lượng¹⁰; và công nghiệp¹¹.

Biểu đồ 13: Lĩnh vực diễn ra giao dịch TTKT nửa đầu năm 2023

(Nguồn: UBCTQG tổng hợp)

So sánh với thời kỳ trước đây thì 4 ngành trên vẫn là những lĩnh vực có nhiều giao dịch thông báo TTKT nhất.

⁸ Như bất động sản để ở và bất động sản công nghiệp, thương mại ...

⁹ Như bảo hiểm, hàng không, dịch vụ vận tải, dịch vụ du lịch ...

¹⁰ Bao gồm năng lượng truyền thống và năng lượng tái tạo

¹¹ Sản xuất sản phẩm công nghiệp, hóa chất, may mặc, nhựa, chip điện tử

Bảng: So sánh số lượng hồ sơ thông báo TTKT theo lĩnh vực (04 lĩnh vực lớn) với cùng kỳ năm 2022
(Đơn vị: Hồ sơ thông báo TTKT)

STT	Ngành, lĩnh vực TTKT	06T. 2022	06T. 2023
1	Bất động sản	7	9
2	Dịch vụ	13	6
3	Năng lượng	9	6
4	Công nghiệp	2	11

(Nguồn: UBCTQG tổng hợp)

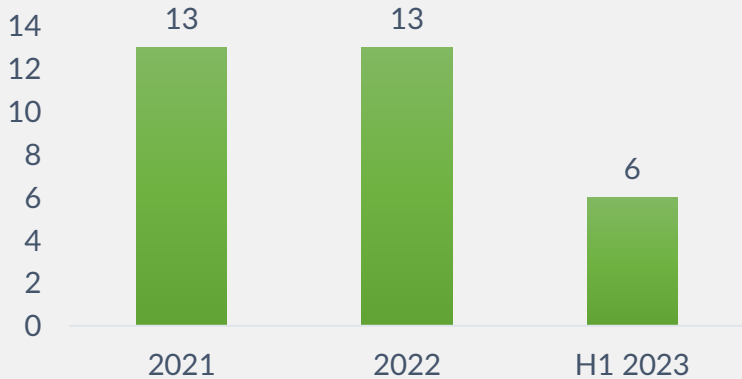
Cơ cấu các giao dịch thông báo TTKT theo lĩnh vực trong năm 2023 so với cùng kỳ năm 2022 có sự thay đổi. Năm 2022, lĩnh vực dịch vụ là lĩnh vực có số lượng thông báo tập trung kinh tế lớn nhất, nhưng sang đến 06 tháng đầu năm 2023, lĩnh vực có nhiều hồ sơ thông báo tập trung kinh tế nhất là công nghiệp.

HỘP: THỐNG KÊ VỀ CÁC GIAO DỊCH TTKT TRONG LĨNH VỰC NĂNG LƯỢNG

Năng lượng là lĩnh vực thường xuyên có tỷ lệ hồ sơ thông báo tập trung kinh tế đáng kể trong các năm gần đây. Theo số liệu thống kê của Ủy ban Cạnh tranh Quốc gia (trước đây là Cục Cạnh tranh và Bảo vệ người tiêu dùng), trong giai đoạn năm 2021 - 2022, số lượng hồ sơ thông báo tập trung kinh tế trong lĩnh vực năng lượng luôn chiếm tỷ lệ khoảng 10% tổng số lượng hồ sơ thông báo tập trung kinh tế. Riêng trong 06 tháng đầu năm 2023, số vụ việc tập trung kinh tế trong lĩnh vực Năng lượng là 06 vụ việc, chiếm 18,75%.

Thống kê số lượng hồ sơ trong lĩnh vực năng lượng qua các năm

Tất cả các hồ sơ thông báo tập trung kinh tế trong lĩnh vực năng lượng mà Ủy ban Cạnh tranh Quốc gia đã tiếp nhận hàng năm đều diễn ra trên thị trường Sản xuất điện.

Chủ thể tham gia tập trung kinh tế trong lĩnh vực năng lượng đa số là các Tập đoàn trong nước và ngoài nước có hoạt động kinh doanh đa lĩnh vực. Có tổng số 116 doanh nghiệp tham gia tập trung kinh tế trong thị trường điện từ năm 2021 đến nửa đầu năm 2023, trong đó có 74 doanh nghiệp trong nước và 42 doanh nghiệp nước ngoài. Chỉ có

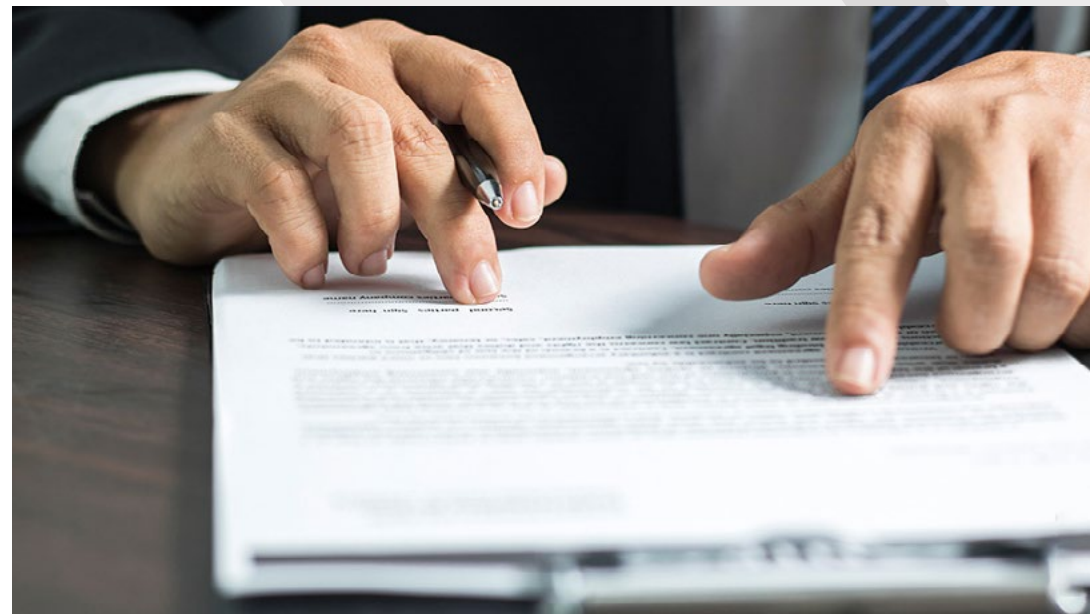

6/32 vụ việc (chiếm 18,75%) có liên quan đến việc doanh nghiệp nước ngoài mua lại dự án điện từ các doanh nghiệp Việt Nam.

Về công suất của các nhà máy điện, đa số các nhà máy điện được chuyển nhượng đều có công suất thấp (chỉ chiếm dưới 5% thị phần), chỉ có 3/32 (chiếm 9,3%) hồ sơ là có thị phần từ 5-10%.

Ngày 15 tháng 5 năm 2023, Thủ tướng Chính phủ đã ký ban hành Quyết định số 500/QĐ-TTg về việc phê duyệt Quy hoạch phát triển điện lực quốc gia thời kì 2021 – 2030, tầm nhìn đến năm 2050 (Quy hoạch điện VIII).

Theo đó, Quy hoạch điện VIII đặt mục tiêu phát triển mạnh các nguồn năng lượng tái tạo phục vụ sản xuất điện, nguồn điện này sẽ đạt tỉ lệ khoảng 30,9% - 39,2% vào năm 2030, nâng lên 67,5% - 71,5% vào năm 2050 (trước đây theo Nghị quyết 55 – NQ/TW của Bộ Chính trị, tỉ lệ nguồn năng lượng tái tạo đạt khoảng 15 – 20% trong năm 2030 và tăng lên 25 – 30% trong năm 2045).

3.7. Kết quả thẩm định hồ sơ thông báo tập trung kinh tế

Trong năm nửa đầu năm 2023, có 76 hồ sơ thông báo TTKT được nộp tới Cục Cảnh tranh vào Bảo vệ người tiêu dùng và Ủy ban Cảnh tranh Quốc gia, trong đó 40 hồ sơ được nhận bởi Cục Cảnh tranh và Bảo vệ người tiêu dùng và 36 hồ sơ được nhận bởi Ủy ban Cảnh tranh Quốc gia.

Trong 76 hồ sơ trên:

- 38 hồ sơ đã tiếp nhận và được thực hiện theo quy định của Luật Cảnh tranh 2018;
- 23 giao dịch đang được Ủy ban xử lý (trong đó có 02 hồ sơ đã chuyển sang quá trình thẩm định chính thức);
- 13 hồ sơ thông báo TTKT bị trả lại theo quy định tại Điều 35 Luật Cảnh tranh và 02 trường hợp doanh nghiệp tự xin rút hồ sơ thông báo TTKT.

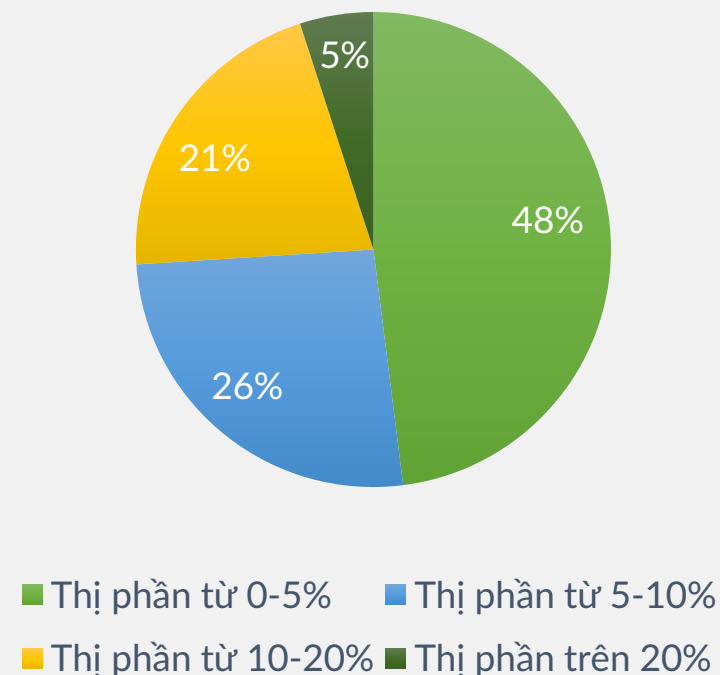
Các trường hợp kết thúc ở giai đoạn thẩm định sơ bộ là các giao dịch TTKT được thực hiện theo quy định của Luật Cảnh tranh 2018. Các doanh

ngiệp tham gia giao dịch TTKT này đều có thị phần hoặc thị phần kết hợp dưới 20% (dưới ngưỡng thông báo về thị phần theo quy định tại Điều 14 Nghị định số 35 ngày 24 tháng 3 năm 2020 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Cạnh tranh). Trong đó, số giao dịch TTKT có thị phần/ thị phần kết hợp trên thị trường liên quan từ (i) 0-5% là 18 vụ việc, (ii) từ 5-10% là 10 vụ việc, (iii) từ 10-20% là 08 vụ việc và (iv) trên 20% là 02 vụ việc.

Biểu đồ 14: Tỷ lệ hồ sơ thông báo TTKT trong năm 06 tháng đầu năm 2023 theo thị phần trên thị trường liên quan (Đơn vị: %)

(Nguồn: UBCTQG tổng hợp)

Chỉ có 02 giao dịch thông báo tập trung kinh tế thuộc trường hợp phải thẩm định chính thức thuộc lĩnh vực sản xuất Bia và lĩnh vực Hoá chất. Đây là hai giao dịch có tiềm ẩn tác động hoặc khả năng gây tác động hạn chế cạnh tranh trên thị trường liên quan. Cụ thể, các giao dịch TTKT này có thị phần hoặc thị phần kết hợp trên 20%./.

III. ĐÁNH GIÁ

Giai đoạn 06 tháng đầu năm 2023 đánh dấu sự thành lập của Ủy ban Cạnh tranh Quốc gia là cơ quan thực thi pháp luật về cạnh tranh theo quy định của Luật Cạnh tranh 2018. Trong giai đoạn chuyển giao từ Cục CT&BVNTD sang UBCTQG, công tác kiểm soát tập trung kinh tế vẫn được triển khai đồng bộ và tuân thủ đúng các quy định của pháp luật về cạnh tranh. Kết quả về công tác kiểm soát tập trung kinh tế trong thời gian qua được thể hiện như sau:

- Về số lượng, mặc dù khối lượng và giá trị giao dịch M&A trên toàn cầu trong nửa đầu năm 2023 có sự suy giảm, nhưng số lượng giao dịch tập trung kinh tế thông báo tới UBCTQG vẫn có sự gia tăng so với cùng kỳ năm 2022. Trong 76 hồ sơ TTKT ở thời điểm kết thúc 06 tháng đầu năm 2023, Cục CT&BVNTD và UBCTQG đã tiếp nhận và thẩm định 38 hồ sơ thông báo TTKT thuộc trường hợp được thực hiện trong giai đoạn thẩm định sơ bộ. Đa số các giao dịch tập trung kinh tế được thông báo có thị phần/ thị phần kết hợp trên thị trường liên quan thấp hơn 5% (chiếm 48%).

tranh có liên quan, trong đó có Việt Nam. Qua đó, có thể thấy rằng Việt Nam đã và đang chiếm một vị trí quan trọng trong chuỗi giá trị khu vực/toàn cầu.

- Về lĩnh vực, ngành tập trung kinh tế, số lượng giao dịch TTKT được thông báo nhiều ở các ngành, lĩnh vực như công nghiệp, bất động sản (cả để ở và không để ở), năng lượng, dịch vụ (logistics, bảo hiểm, giáo dục, giao hàng tiết kiệm...). Đây cũng là các lĩnh vực chính mà các doanh nghiệp đã thực hiện thông báo TTKT trong năm 2022.

- Thống kê trong số 17/38 giao dịch TTKT thực hiện tại Việt Nam, có 04 giao dịch thuộc trường hợp là doanh nghiệp nước ngoài mua lại doanh nghiệp hoặc mảng hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp trong nước.

Trong quá trình tiếp nhận và thẩm định hồ sơ tập trung kinh tế, UBCTQG đều đã tiến hành tham vấn, xin ý kiến với các cơ quan quản lý ngành, hiệp hội ngành và các bên liên quan để đánh giá các giao dịch tập trung kinh tế một cách tổng thể và khách quan. Theo đó, UBCTQG đánh giá kết quả kiểm soát tập trung kinh tế trong 06 tháng đầu năm 2023 đã đạt được hiệu quả tích cực./.

- Về hình thức giao dịch tập trung kinh tế, mua lại được thực hiện nhiều nhất (chiếm 68,4%); tiếp theo là hình thức liên doanh nghiệp và hình thức sáp nhập doanh nghiệp, không ghi nhận hồ sơ của hình thức hợp nhất doanh nghiệp.

- Về địa điểm thực hiện tập trung kinh tế, có 21/38 giao dịch TTKT được diễn ra ngoài lãnh thổ Việt Nam (offshore) trong nửa đầu năm nay, lần đầu tiên cao hơn so với số giao dịch được thực hiện trong nước. Các giao dịch này thường được thực hiện ở phạm vi khu vực/toàn cầu nhưng có liên quan tới thị trường Việt Nam. Do vậy, các vụ việc TTKT này đã được thông báo tới tất cả các cơ quan cạnh

Báo cáo được hỗ trợ phát hành bởi KPMG Việt Nam